

Juryrapport 'Het beste Achterhoek- en Liemersboek 2019'

Doetinchem, maart 2020

Dames en heren,

Namens de jury mag ik vandaag bekendmaken welk boek 'Het beste boek van Achterhoek en Liemers in 2019' wordt.

De jury mocht het beste boek kiezen uit een stapel van 80 inzendingen.

We konden kiezen uit een grote variatie aan thema's en genres: boeken over geschiedenis, romans, fotoboeken, poëzie, kronieken, biografieën, verhalenbundels en zelfs een stripboek.

De jury heeft de boeken beoordeeld aan de hand van 5 criteria: streekbinding, taalgebruik, inhoud, originaliteit en vormgeving.

Over smaak valt te twisten dus liepen de meningen van de juryleden nogal uiteen. Maar de jury is unaniem aangenaam getroffen door de kwaliteit van de boeken. Daardoor bleef na de eerste selectie een grote stapel boeken over.

De jury toont respect voor de geweldige hoeveelheid energie, tijd en betrokkenheid die in deze boeken is gestoken.

Ze zijn geschreven en samengesteld door geïnteresseerden in een bepaald stukje Achterhoek of Liemers: een dorp of buurtschap, een kerk of een bepaald gebouw, een landgoed of een persoon.

Bijna allemaal zijn ze gericht op hetzelfde thema: onze mooie regio, de Achterhoek en de Liemers.

Er blijkt veel nieuws te ontdekken, te beschrijven en te lezen over onze streek.

Afgelopen januari heeft de jury 5 boeken genomineerd.

Wij willen deze boeken nader aan u voorstellen.

De volgorde is willekeurig.

1. De laatste dagen van soldaat Haggeman

Henny Haggeman

De oude familie verhalen, die journalist Henny Haggeman als kind al thuis hoorde, vormen de basis van dit boek.

Voor al het verhaal van een neef, die sneuvelt op de Grebbeberg in de meidagen van 1940, en het verhaal van een buurjongen die wordt opgepakt bij de beruchte razzia in Putten in september 1944.

Door de afwisseling tussen toen en nu en de prachtige verhalen steekt het boek uit boven de berg 'oorlogsboeken' die ieder jaar weer verschijnt.

Het is een mooie, zinvolle aanvulling op de oorlogsgeschiedenis van onze omgeving.

Geen helden verhalen, maar het wel en wee van 'gewone' mensen, hoe zij de oorlog beleefden en hoe het ze verging na de oorlog.

Verhalen die het verdienen om verteld te worden ook 75 jaren later.

2. De Liemers

Wim van Heugten en Theo Salemink

Het boek De Liemers; land van grenzen tussen Rijn en IJssel, is een verzameling van artikelen die deels al in een andere vorm werden gepubliceerd.

Ze geven een goed overzicht van ontwikkelingen op allerlei gebieden; historie, religie, landbouw, industrie, archeologie en taalkunde. De schrijvers zoeken met dit boek nadrukkelijk naar de eigen identiteit van deze streek.

Daarvoor diende het gebied te worden afgebakend: De Liemers is het land van grenzen tussen Rijn en IJssel.

Het karakter werd aangeduid: enerzijds het rivierenland, anderzijds het heuvelland van Montferland. Verder is er de verbondenheid met buurland Duitsland.

Het is niet zo gek om dit boek te zien als een actueel vervolg van het gedenkboek De Liemers geschreven door Jan Herman van Heek in 1953.

Aan de vormgeving van dit letterlijk en figuurlijk omvangrijke boek is veel aandacht besteed.

3. De IJssel stroomt feller dan de Amstel

Ad ten Bosch

De Volkskrant schreef over dit boek: 'Literaire roddel vermomd als memoires'. Wat ons betreft is dit boek meer dan dat.

Het boek toont de verbinding tussen de literaire wereld en de Achterhoek. Door dit boek leren wij schrijvers als Ida Gerhardt en Jeroen Brouwers en andere kunstenaars in al hun grootsheid én kleinheid kennen.

Daarnaast kun je het boek zien als een ode aan het uitgeversvak.

De aandacht voor de typografie en het omslag van dit boek zijn daar een illustratie van. Maar bovenal is het een lofzang op de boekverkoper.

Kennis van boeken en toewijding aan de literatuur raken niet ondergesneeuwd door verkoopcijfers. De vermaarde boekhandel in Zutphen is daar een voorbeeld van.

4. Tuinmansleven op de Ulenpas

Mies Dagevos

Opgedoken dagboeken van een tante vormden de opmaat van dit boek.

Tuinmansleven op de Ulenpas vertelt de geschiedenis van de familie Knake op de Ulenpas, maar ook de geschiedenis van Nederland in de tijd van Napoleon.

Het is een mooi vormgegeven boek.

Door de rol die de dagboeken in het verhaal krijgen ontstaat een prettige mix tussen algemeen tijdsbeeld en persoonlijke familiegeschiedenis en tussen feit en beleving.

Niet onbelangrijk voor ons: door het boek krijgen we een inkijkje in de Achterhoek in de tijd van Napoleon.

5. Opvouwbaar bos

Helma Sneloper

Het boek van Helma Sneloper is een bundel met liederen en gedichten.

Het heeft een intrigerende titel namelijk 'Opvouwbaar bos'.

In het titelgedicht lees je dat 'het opvouwbaar bos' een middel is tegen angst en schrik.

Als je het bos 'uitvouwt', 'dan ... strekken wij ons uit op het zachte mos van de verbeelding. We luisteren naar het klateren van het water en het kwinkeleren van vogels. We laten poëzie ontspruiten, verhalen verrijzen als bloemen, als bomen.' Als het gemoed tot rust is gekomen, kan het bos weer worden 'dichtgevouwen'.

En dan nu...

Wat is het beste boek van Achterhoek en Liemers 2019?

De jury koos voor een boek dat als standaardwerk gezien mag worden over een streek die grenst aan de Achterhoek, over een streek die hunkert naar meer aandacht en bekendheid. Volgens de jury levert dit boek daar zeker een bijdrage aan.

Het Beste boek Achterhoek en Liemers 2019 is geworden:
het boek 'De Liemers' van Wim van Heugten en Theo Saalmink.

De jury van 'het Beste Achterhoek- en Liemersboek 2019
Doetinchem, maart 2020

Mini Bosman

Annie Freriks

André van Gessel

Frans Hesselink

Paul Visser